

Preses brīfinga transkripts pēc Valsts prezidenta V.Zatlera tikšanās ar Ministru prezidentu V.Dombrovski 2009.gada 1.jūlijā

Publicēts pirms vairāk nekā 15 gadiem

Publicēts: 01.07.2009.

Valsts prezidents: Labdien! Šodien notika kārtējā tikšanās ar premjeru. Protams, galvenā sarunas tēma bija par to, kā un kad sāks tapt nākošā gada budžets, kāda būs sociālo partneru iesaistīšana šajā procesā. Pārrunātas tika arī konkrētās reformas – izglītība un veselības aprūpe, kur darbam jāsākas jau šodien. Tāpat tas, kāda varētu būt sadarbība un dialogs gan ar pašvaldībām, gan ar skolotāju organizācijām, lai šis process līdz 1.septembrim būtu tiešām pabeigts tādā formā, kas būtu sāpīgs kompromiss, bet tomēr apmierinātu visas puses.

Jautājums: Prezidenta kungs, kāds ir Jūsu viedoklis par Izglītības un zinātnes ministrijas jaunāko priekšlikumu attiecībā uz pedagogu algām, ka 10000 pedagogi tiek atlaisti, bet likme ir 250 latī?

Valsts prezidents: Es pirmo reizi par šādu priekšlikumu uzzināju vakar, kad tikos ar skolotāju arodbiedrību pārstāvjiem, un šodien man ir tikšanās ar izglītības ministri. Tad es varēju uzzināt, kāds ir Izglītības un zinātnes ministrijas viedoklis un, protams, šis jautājums ir jāsaskaņo starp Izglītības un zinātnes ministriju un skolotāju arodbiedrību. Jābūt skaidriem kontroles skaitļiem, par kuriem puses vienojas, un tad arī kopā jāstrādā uz šo skaitļu sasniegšanu. Tas jāsaņem gan par skolnieku skaitu uz vienu skolotāju, gan par to, kā izlietot Eiropas struktūrfondu atbalstu izglītības sistēmai, tāpat arī, kāda varētu būt potenciālā attiecība starp skolotāju skaitu un skolotāju algu. Sevišķi svarīgi ir runāt par to, kādi būs skolotāju alga nākošajā gadā. Arī šie skaitļi ir jānosauk un jāsaprot to, ka šie četri mēneši būs ļoti grūti, varbūt skarbi mēneši, bet 2010.gadā jāiestājas ir zināmai stabilitātei.

Jautājums: Par nākamā gada budžetu. Kādu Jūs sagaidāt, kādam vajadzētu būt procesam, kā tas top?

Valsts prezidents: Sociālie partneri, tajā skaitā arī Pensionāru savienība, Tirdzniecības un rūpniecības kamera, visas ieinteresētās puses jāiesaista šajā procesā no paša sākuma. Kad tiek runāts par principiem, kad tiek runāts par pašu budžeta veidošanās grafiku. Nevar būt tā, ka par to sāk runāt tikai augusta beigās, septembrī, kad faktiski jau lielākā daļa no uzdevumiem jau ir izpildīti un ļoti grūti mainīt vai arī mainīt var tikai steigā. Tās ir mācības, kas ir gūtas iepriekšējās divās reizēs, samazinot budžetu, un tās jāņem vērā šobrīd, jau šodien, negaidot vēlāku laiku.

Jautājums: Premjers šodien ir paziņojis, ka visticamāk virzīs Eiropas komisāra amatam viņa partijas pārstāvēto Solvitu Āboltiņu. Jūs esat arī iepriekš nosaucis kritērijus un argumentus, kādam šim kandidātam jābūt, kādam ir jābūt izvirzīšanas procesam. Vai Solvita Āboltiņas kundze ir izvirzīta pēc jūsu nosauktajiem kritērijiem, vai viņa atbilst šiem kritērijiem?

Valsts prezidents: Tie kritēriji, kurus es minēju, tie paliek spēkā. Es domāju, tas ir ļoti būtiski gan pašai valdībai, gan arī Latvijas iedzīvotājiem, bet tas ir premjera kompetences jautājums. Es domāju premjers pilnīgi precīzi uz to atbildēs. Cik es saprotu, nekāds kandidāts šobrīd vēl nav nosaukts kā galīgais kandidāts.

Jautājums: Bet kāds ir Jūsu personīgais viedoklis? Solvita Āboltiņa atbilst Jūsu nosauktajiem kritērijiem vai nē?

Valsts prezidents: Premjera kompetencē ir nosaukt kandidātu, un pēc tam mēs varēsim vērtēt.

Jautājums: Vai Jūs redzat, ka šie Jūsu nosauktie kritēriji tiek ņemti vērā?

Valsts prezidents: Mums ir pietiekam nopietnas sarunas bijušas ar premjeru par daudzām nopietnām lietām, un es domāju, ka premjers ir ļoti atbildīgs un kompetents cilvēks, lai pats varētu izlemt šo jautājumu.

Jautājums: Prezidenta kungs, 1.jūlijs tika ilgi gaidīts. Kā Jūs kā galvenā valsts amatpersona varat novērtēt situāciju šobrīd valstī? Vai sabiedrība var būt mierīga, ka mums nauda ir, ka mēs saņemsim palīdzību, ka varam justies droši par to?

Valsts prezidents: Tie grūtie uzdevumi, kas bija, ir paveikti. Samazinājums jau ir apstiprināts ar likumu spēku, bet ar to dzīve nebeidzās. Kā Jūs pareizi teicāt, 1.jūlijā sākās tieši tas periods, kad mums ir šīs reālās strukturālās reformas, reāli mēs pārbūvējam gan valsts pārvaldi, gan izglītības, gan veselības aprūpes sistēmu. Un būtiski pārbūvējumi ir sākušies. Faktiski mēs redzam arī to, ka dialogs ir atjaunojies starp Izglītības un zinātnes ministriju un skolotāju arodbiedrību un tas notiek praktiski katru dienu, jo laika jau nav daudz. Apmierinātībai jāpaliek pagātnē, jāsāk strādāt, vairāk jāfokusējas uz to, ka visi procesi notiek pietiekami ātri, visas ieinteresētās puses iesaistītas nekavējoties un visas iesaistītās puses arī zina, kas notiek. Nevar būt mums vienā naktī tāds mērķis un nākošajā naktī cits mērķis, un parasti tas notiek pa naktīm un pēkšņi, lai nebūtu šī pēkšņuma un būtu tomēr diskusijas pirms paziņojumiem presē. Un pirms paziņojumiem arī skolotājiem, ārstiem, māsiņām vai policistiem, tie ir jāizdiskutē dialoga veidā ar sociālajiem partneriem. Un to es ļoti lūdzu premjeru, lai tas tiktu darīts un neatlikts ne par vienu nedēļu, un tas sāktos faktiski jau šonedēļ.

Jautājums: Tad ja būtu vēl kāds tāds pēkšņs lēmums, tā būtu faktiski jau nopietna valdības kļūda, ja atkal būtu pēdējā brīdī kaut kas izdarīts?

Valsts prezidents: Šobrīd nekur nav jāsteidzas, bet tajā pašā laikā jāstrādā ātri un izlēmīgi. Kļūdas, protams, būtu producēt lēmumus, kuriem ir pamats būt apšaubītiem no ieinteresētajām pusēm. Ir jādiskutē vispirms, un tad jāpieņem lēmumi. Bet jādiskutē jau šodien.

Jautājums: Jums līdz ar budžeta grozījumiem atkal ir samazināts atalgojums. Kā jūs to vērtējat, vai maz ir jēga strādāt un uz ko Jūs ietaupāt?

Valsts prezidents: Es par savu atalgojumu nekad neesmu iestājies, jo Prezidenta atalgojumu nosaka Saeima. Es esmu iestājies tikai divas reizes par sava atalgojuma samazināšanu, un tā ir brīvprātīga un nav noteikta ar likumu. Tā ir mana brīva griba samazināt savu atalgojumu, un to es esmu darījis, lai būtu tāds pats kā visi citi valsts pilsoņi. Var teikt vai tas ir maz vai daudz, bet es uzskatu, ka valsts amatpersonām ir jāsamazina savi atalgojumi un jāstrādā valsts labā, neprasot, cik mums par to maksā. Šis ir krīzes brīdis. Mēs nevaram prasīt augstu atalgojumu un vērtēt sevi ļoti augstu. Mums ir jāstrādā.

Jautājums: Par atalgojumiem vēl gribēju paprasīt gan Jums, gan premjeram. Valsts padomes ar šodienu tiek likvidētas dažādos valsts uzņēmumos. Ir skaidrs, ka no tā būs ietaupījums uzņēmumiem, bet vai būs ietaupījums vai arī kāds labums valstij no tā?

Valsts prezidents: Es domāju, ka šeit vairāk ir tieši solidaritātes un ētiskais aspekts, jo tās padomes tomēr likās sabiedrībai kā lieks pārvaldījuma mehānisms ar ļoti lielām algām. Valsts tieši naudiskais ieguvums budžetā būs neliels, bet tas, sabiedrība tomēr iegūs ar to, ka valdība reaģē ar aktīviem soļiem un krīzes brīdī samazina izdevumus arī tur, kur tas fiskālais ieguvums varbūt nav tik liels. Galvenais tomēr ir morālais ieguvums.

Ministru prezidents: Attiecībā uz šīm valsts uzņēmumu padomēm – tas bija faktiski viens no pirmajiem lēmumiem, ko mēs pieņemām vēl valdības veidošanas laikā – likvidēt valsts uzņēmumu padomes. Toreiz kompromiss, ko mums izdevās panākt ar citām koalīcijas partijām, ka tiek atstātas padomes tikai lielajos uzņēmumos, un tās pašas samazinātas. Un tagad mēs esam panākuši vienošanos, un tagad šīs padomes valsts uzņēmumos likvidējuši pilnībā. Attiecībā uz ietaupījumu valsts budžetam, tad ietaupījums valsts budžetam šajā gadījumā ir netiešs. Samazinot valsts uzņēmumu tēriņus, palielinās valsts uzņēmumu peļņa, no kuras daļa tiek ieskaitīta budžetā. Tātad ieguvumus šeit ir netiešs, bet tiešām – padomes galvenokārt tika kritizētas kā ne sevišķi pamatots pārvaldības modelis un politizēts pārvaldības modelis.

Saistītas tēmas

[Valdis Zatlers](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/preses-brifinga-transkripts-pec-valsts-prezidenta-vzatlera-tiksanas-ar-ministru-prezidentu-vdombrovski-2009gada-1julija>